

АЛЬБЕР КАМЮ: ФІЛОСОФІЯ АБСУРДУ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Стаття розглядає філософію абсурду Альбера Камю та підкреслює важливість особистого вибору та відповідальності в пошуках сенсу життя в умовах безглуздя.

Ключові слова: Філософія абсурду, Міф про Сізіфа, пошук сенсу життя.

Abstract

The article examines the philosophy of absurdity of Albert Camus and emphasizes the importance of personal choice and responsibility in the search for the meaning of life in conditions of absurdity.

Keywords: The philosophy of the absurd, the Myth of Sisyphus, the search for the meaning of life.

Вступ

У світі, де питання про сенс і значення життя завжди викликало інтерес, філософія стає ключовим інструментом розуміння власного існування. Один із визначальних мислителів ХХ століття, Альберт Камю, розробив унікальну концепцію абсурду, яка відображає трагічний розрив між людськими прагненнями до сенсу та безладністю сучасного світу. У цьому контексті ми дослідимо основні ідеї та вплив філософії абсурду Альберта Камю, спробуємо вглибитись в суть його роздумів щодо байдужості всесвіту і парадоксів людського існування.

Результати досліджень

Альбер Камю – видатний французький філософ, письменник та журналіст, чие життя і творчість глибоко переплетені з трагічними подіями Другої світової війни. Народившись в Алжирі в 1913 році, Камю вирос в середовищі, де відчувався вплив різних культур та соціальних конфліктів. Проте, справжні випробування чекали на нього під час війни та окупації Франції нацистами.

Під час опору в Парижі, Камю став свідком несправедливості, страждань та втрат. Його власний досвід боротьби проти нацизму та втрата віри у раціональні обґрунтування світу визначили його філософські погляди. Цей період життя Камю відзначився втратою віри в стійкі цінності та пошуком відповіді на питання про сенс життя в умовах абсурду.

У своїх творах, особливо в романі "Сторонній", Камю відобразив свій погляд на безглуздість та абсурдність існування через образ головного героя, Месьє Мерсо. Цей персонаж став втіленням філософії Камю, де життя позбавлене об'єктивного сенсу, і людина стикається з абсурдом [1,5].

Пізніше, Камю опублікував есе "Міф про Сізіфа", в якому розглядає абсурд як основну характеристику людського існування. Відмова від традиційних моральних та релігійних норм стала ключем до освідомлення абсурду. Водночас, Камю підкреслює важливість вибору та відповідальності перед власним життям у світі абсурду.

Камю також виступав проти абсолютних істин та універсальних моральних норм, визначених будь-якою ідеологією чи релігією. Він підкреслював важливість вибору та відповідальності кожної людини за свої власні рішення.

Філософія абсурду Альбера Камю викликала обширні обговорення в інтелектуальних колах та залишила позначку в літературі і філософії ХХ століття. Вона продовжує надихати та заохочувати людей думати про сенс життя, власні вибори та відповідальність за своє існування в умовах абсурду. Філософія абсурду Альбера Камю представляє собою глибокий аналіз природи людського існування та його взаємодії з абсурдністю світу. В основі цієї філософії лежить визнання того, що світ не має об'єктивного сенсу чи значення, і в той же час важливість пошуку і прийняття власного сенсу життя на фоні цієї безглуздості. Камю починає свій роздум з основної ідеї абсурду, яка полягає в невідповідності між бажанням людини знайти сенс у світі і безглуздістю самого світу. У своєму есе "Міф про Сізіфа" він приводить образ Сізіфа, героя грецького міфу, який, покараний богами, змушений безкінечно котити вгору камінь, який постійно зсувається назад. Цей міф для Камю стає символом абсурдності рутинності та байдужості світу [2,4,7].

У своїй роботі Камю аналізує реакції людини на абсурд. Одна з таких реакцій - "відміна" або "самогубство", коли людина відкидає будь-яке та все в існуванні через відчуття безперервності та відсутності об'єктивного сенсу. Камю розглядає це як непродуктивну реакцію, оскільки вона призводить до уникнення відповідальності за власний вибір [6].

Іншою реакцією на абсурд, запропонованою Камю, є "бунт" чи "революція в душі". Це активний відповідь на відчуття безглуздості і відсутності сенсу, коли людина свідомо відкидає традиційні моральні та релігійні норми, стає справжньою і вільною. Бунт для Камю - це внутрішній протест проти абсурду, але він не пропонує жодного об'єктивного сенсу або універсальної моралі [3,8].

Важливо відзначити, що Камю не визначає конкретний сенс життя або моральні норми. Натомість, він закликає людину приймати відповідальність за свої власні вибори та створювати власний сенс. Відмова від пасивного прийняття встановлених суспільством норм і пошук сенсу власними зусиллями - це ключова ідея Камю.

Висновки

Можна відзначити, що філософія абсурду Альбера Камю є глибоким роздумом про природу людського існування. З кореневою зміною переконань, викликаною власним досвідом та трагічними подіями Другої світової війни, Камю визначив абсурд як невідповідність між прагненням людини знайти сенс у світі і безглуздістю самого світу. Його критика традиційних моральних та релігійних норм підкреслює важливість вибору та відповідальності кожної особи за свої власні рішення. "Бунт" або активний протест стає його пропозицією для взаємодії з абсурдом, заохочуючи кожного відмовитися від пасивного прийняття безглуздості та самостійно будувати власний сенс життя. Філософія абсурду залишається актуальною, надихаючи на роздуми над сенсом життя та пошуками власного шляху в умовах абсурду.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Камю. А «Сторонній».
2. Камю А. Міф про Сізіфа концепції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: концепції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://studentbooks.com.ua/content/view/1379/53/1/3/>
3. Камю А. «Бунтівність».
4. Кремень В.Г. Філософія: мислителі, ідеї, концепції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://studentbooks.com.ua/content/view/1379/53/1/3/>
5. Рикун І.П. Сторонній А. Камю. роздуми про абсурдний роман [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://web.znu.edu.ua/herald/issues/archive/articles/1910.pdf>
6. Руткевич А. Філософія А. Камю [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://weblib.pp.ua/filosofiya-kamyu.html>
7. Марковська М. Розумович О.А. Мої роздуми над твором А.Камю «Міф про Сізіфа. Есе про абсурд» Камю [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/13910/1/Markovska.pdf>
8. Мадараш Н. Абсурд Камю в дискурсі цінності життя [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/47312/1/%D0%9C%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%88%20%D0%9D%D0%B0%D1%82%D0%B0%D0%BB%D1%8F.pdf>

Туржанська Ірина Дмитрівна – студентка групи 2БС-22Б, факультет інформаційних технологій і комп'ютерної інженерії, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: turzanskayaryna@gmail.com

Науковий керівник: Головашенко Ірина Олегівна - кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії Вінницького національного технічного університету, м. Вінниця, email : irolho@gmail.com

Turzanska Iryna Dmitrievna – student of group 2BS-22B, Faculty of Information Technologies and Computer Engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: turzanskayaryna@gmail.com

Supervisor: Holovashenko Iryna - PhD, Assosiated professor of the Department of Philosophy, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email : irolho@gmail.com